

ICAA:LLE UUSI TOIMITUSJOHTAJA

ICAA (International Council on Alcohol and Addiction) on vanhin ja laajin päihdetyön parissa työskentelevä maailmanlaajuinen vapaaehtoisjärjestö. Se on perustettu jo vuonna 1907. Järjestön kotipaikka on Lausanne Sveitsissä. Jäsenistö koostuu pääasiassa organisaatiojäsentä, jotka tulevat yli 90 eri maasta. ICAA:n tavoitteena on saat-
taa yhteen eri puolilla maailmaa työskentelevät päihdetyön sekä käytännön että tutkimustyön ammattilaiset. Viime vuosina se on erityisesti panostanut kehitysmaiden päihdeongelmiin sekä alan tiedonvälitykseen myös uutta teknologiaa hyödyntäen. Järjestöllä on ECOSOC:n konsultaatiostatus ja se työskentelee yhteistyössä WHO:n, ILO:n, YK:n huumeohjelman sekä kansallisten hallitusten kanssa. Yhtenä keskeisenä tehtävänä on edistää hallitusten/julkisen sektorin ja vapaaehtoissektorin välistä yhteistyötä.

ICAA uudistui 1950-luvun alussa, jolloin pitkäaikainen toimitusjohtaja Archie Tongue astui järjestön johtoon. Viime vuodelt toimitusjohtajan tehtäviä on hoitanut Eva Tongue. Eva Tongue jättäessään maaliskuun alussa vuonna 2000 eläkkeelle on tilalle valittu uutta nuorta voimaa: 36-vuotias saksalainen lääketieteen tohtori Jörg Spieldenner, jolla on myös liikuntakasvatuksen ja liikuntalääketieteen tutkinto Saarlandin yliopistosta. Spieldennerillä on runsaasti päihdealan kansainvälistä kokemusta, sillä hän on ehtinyt sekä

opiskella että työskennellä myös Saksan ulkopuolella. Tutuiksi ovat tulleet erityisesti Keski- ja Itä-Euroopan maiden ongelmat. Hän määrittää avainalueikseen huume politiikan ja ehkäisevän päihdetyön, erityisesti kysynnän ehkäisyn ja dopingkysymykset. Kielitaitokin on kadehdittava: täydellistä englantia, ranskaa ja espanjaa saksan lisäksi.

Alkoholiasioihin hän on perehtynyt mm. työskentelemällä lääkärinä alkoholistien hoitoyksikössä. Viime vuosi on pitänyt kiireisen miehen kotimaassaan Saxony-Anhaltin ministeriön ehkäisevän päihdetyön koordinaattorina sekä ehkäisystrategian valmistelijana ja toteuttajana. Alkoholitutkimusta hän ei ole tehnyt, sen sijaan huumeiden kysynnän ehkäisystä hän on julkaissut useita artikkeleita.

Vaikka Spieldenner on perehtynyt erityisesti kansainväliseen huume politiikkaan ja huume työhön, hän ei väheksy laillisten päihteiden aiheuttamia haittoja, vaan pikemminkin päinvastoin. Hoitotyössä kertynyt kokemus ja vakaumus on kulkeutunut sittemmin myös koko ehkäisevään työhön. Hän korostaa erityisesti, että EU:n projekteissa (Phare, Demosthenes) työskennellessä ei koskaan kohdennettu ehkäisevää työtä vain johonkin tiettyyn huumeeseen tai päihteeseen, eikä eroteltu laillisia ja laittomia päihteitä. ”Ehkäisevässä työssä, erityisesti primaaritasolla, ei ole syytä erotella eri aineita, vaan keskittyä ehkäisevän työn kokonaisstrategiaan ja menetelmiin.”

En malta olla kysymättä suoraan, onko hän preventiioptimisti vai -optimisti. Hän oikein korjaa asentoaan ja vakuuttaa olevansa ”totta kai optimisti”. ”Olen omassa työssäni Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa nähnyt, miten ehkäisevällä työllä on todella vaikutusta ja merkitystä. Pitkälle teollistuneissa maissa sitä ei olekaan enää niin helppoa nähdä.”

ICAA:N ROOLI JA MERKITYS

Uusi toimitusjohtaja näkee ICAA:n roolin edelleen vahvasti kansalaistoiminnan ja vapaaehtoistyön foorumina, jonka perustehtävänä on tuoda ruohonjuuritasolta lähtien kokemusta ja näkemystä kansainvälisille järjestöille (mm. WHO, ILO, UNDCP), ICAA on ”sateenvarjojen sateenvarjo”. EU:n entisenä työntekijänä hän painottaa suhteiden avaamista entistä enemmän myös EU:n komission suuntaan. ICAA:n tehtävä on kaksitahoinen: se välittää eri maiden näkemyksiä ja kannanottoja päihdekysymyksiin edelleen eteenpäin kansainvälisille organisaatioille ja toisaalta pystyy tekemään tunnetuksi näiden tekemää työtä, esimerkiksi kansainvälisiä sopimuksia ja toimintaohjelmia.

”Kun esimerkiksi vastikään on hyväksytty YK:n huumeiden kysynnän ehkäisyä käsittelevä julkilausuma, pidän itsestään selvänä, että se on koko tämän alan organisaatioiden johtava yleis-

poliittinen toiminta-ajatus.” Kun kysyn, miten ICAA voi vaikuttaa eri maiden hallitusten politiikkaan, ei Spieldenner näe tehtävää mahdottomana. Hänen mielestään tätä kautta on mahdollista välittyä erilaista näkemystä myös suoraan eri maiden toimintapolitiikkaan sekä laillisiten että laittomien päihteiden osalta.

Wienin päihdekongressi, jonka yhteydessä keskustelimme, on aihepiiriltään yksi laajimmista. Siellä on mukana sekä biolääketiedettä ja yhteiskuntapolitiikkaa että hoitotiedettä ja ehkäisevää työtä. Uusimpana riippuvuutena on mukaan tullut pelihimot, niiden ehkäisy ja hoito. Voiko ICAA:n kirjo olla tulevaisuudessakin lähes rajaton, vai pitäisikö jotenkin pyrkiä priorisoimaan? ”Kun katselen tämän kongressin osanottajia, huomaan heitä riittävän kaikkiin osioihin, joten enpä uskaltaisi kovasti mennä rajaamaan. Aika näyttäneen, mihin suuntaan kannattaa edetä.” Lisäksi Spieldenner kovin kaukonäköisesti painottaa omaa toimeenpanevaa rooliaan. ”Toimitusjohtaja on käsikassara, joka toteuttaa yleiskokouksen ja johdokunnan asettamia tavoitteita ja toiminta-ajatuksia.”

Kysyn myös ICAA:ssa paljon

keskustelua aiheuttaneesta yhteistyöstä alkoholiteollisuuden kanssa. Mitä mieltä hän on siitä?

”Otan esimerkiksi vastikään Saksassa tekemäni ehkäisevän työn strategian, jossa lähdimme siitä, että mahdollisimman moni alan toimija olisi mukana. Olimme vakuuttuneita, että vain näin voidaan saada riittävästi konsensusta aikaan. Tätä kokemusta vasten olen sitä mieltä, että myös ICAA:n pitää olla avoin kaikille osapuolille: dialogi on välttämätöntä realistisen politiikan aikaansaamiseksi.”

TUTKIMUS EI ELÄ ILMAN YHTEYTTÄ KÄYTÄNTÖÖN

Kun kysyn, miten toimitusjohtaja näkee tutkimuksen ja käytännön työn vuorovaikutuksen, hän heittää kysymykseni takaisin toden: ”Voivatko käytännön työntekijät tulla toimeen ilman tutkimusta? Voiko tutkimus tulla pidemmän päälle toimeen ilman käytännön työn orientaation tuntemusta?” Spieldenner sanoo syvällä rintaaanellä, että ”tarvitaan ehdottomasti molemmat ja niiden välille paljon eläviä, toimivia linkkejä. Käytännön työntekijä tarvitsee tutkimusta ja tieteellistä otetta kehittäessään omaa työtään. Hänen

on pystyttävä arvioimaan, mikä mahdollisesti toimii ja miten kohdentaa työ tehokkaimmin. Tutkimus tarvitsee kipeästi käytännön työtä pysyäkseen elävänä ja ajankohtaisena ja voidakseen lunastaa oikeutuksensa”.

Suurimpana haasteenaan Spieldenner pitää sitä, että hänen pitää nyt eurooppalaisen taustansa ja tuntemuksensa lisäksi osata paneutua maailmanlaajuisiin kysymyksiin. ”Ja se on jo monessa suhteessa kovin erilainen asia.” Hän vaikuttaa viisaasti nöyrältä ja valmiilta oppimaan asioita ja pohtimaan erilaisia ajatuksia, näkemyksiä ja kokemuksia. Odotettavissa on avointa vuoropuhelua ja vahvaa substanssiosaamista. Spieldenner korostaa haluavansa ”oppia tuntemaan tämän järjestön toimintatavat ja perusideologian ja toimimaan muutosvaiheessa niin pehmeästi kuin mahdollista”.

Spieldenner myös osaa nähdä järjestön satavuotisen menneisyyden ja kunnioittaa sitä ja edeltäjiensä työtä. Archie Tonguen johdolla ICAA:sta muodostui 1950-luvun jälkeen se, mitä se on nyt: arvostettu maailmanlaajuinen päihdealan erityisorganisaatio.

LEENA WARSELL